

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 638/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] s trvalým pobytom mimo územia Slovenskej republiky, prechodne [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co 227/2017-155 z 26. októbra 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2017 doručená a podaním doručeným 5. decembra 2017 doplnená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 227/2017-155 z 26. októbra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ (s trvalým pobytom mimo územia Slovenskej republiky) je účastníkom dedičského konania po poručiteľovi, a to jeho otcovi [REDACTED] zosnulom [REDACTED] (ďalej len „poručiteľ“), ktoré je vedené na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1 D-237-2014. Predmetom dedičstva je aj byt po poručiteľovi nachádzajúci sa v obytnom dome na [REDACTED] [REDACTED]. Ako samotný sťažovateľ uvádza, *«Kedže za byt vyše 3 roky nikto neplatil Spoločenstvu Vlastníkov Bytov („SVB“), to si chce tento dlh teraz vymôcť dražbou bytu, aj keď doposiaľ žiaden dedič nenadobudol vlastnícke právo k bytu»*. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ podal na okresnom súde návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 324 ods. 1 v spojení s § 325 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), o ktorom rozhodol okresný súd svojím uznesením č. k. 6 C 34/2017-81 zo 14. septembra 2017 jeho zamietnutím. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa svojím uznesením č. k. 9 Co 227/2017-155 z 26. októbra 2017 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 6 C 34/2017-81 zo 14. septembra 2017 ako vecne správne. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Východiskom argumentácie sťažovateľa je jeho presvedčenie, podľa ktorého *„Vlastnícke právo k bytu sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľnosti, čo veľa krát potvrdil aj Najvyšší súd SR. Z § 151f ods. 2 OZ jasne a nepochybne vyplýva, že záložné právo k bytu, ku ktorému nadobudne dedič vlastnícke právo až v budúcnosti právoplatným uznesením o dedičstve a jeho následným vkladom do katastra nehnuteľností, vznikne až keď sa v budúcnosti splnia tieto podmienky. Slová o byte a nebytových priestoroch sú v tomto ustanovení v skutku tie isté ako názov zákona Národnej rady Slovenskej republiky o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, č. 182/1993 Z. z., a zjavne boli mienené aby poukázali na to, že zákonné záložné právo k bytu a nebytovému priestoru, ktoré môže vzniknúť podľa § 15 ods. 1 tohto zákona, môže vzniknúť až potom keď o vlastníckom práve k bytu bude rozhodnuté v súdnom konaní o dedičstve a v správnom konaní o vklade*

do katastra nehnuteľností.“. Sťažovateľ v podanej sťažnosti teda argumentuje tým, že „... pokiaľ dedič nie je uvedený ako vlastník bytu na liste vlastníctva dostupnom z katastrálneho úradu, žiaden záujemca o kúpu bytu mu zaň nedá peniaze a žiadna banka mu naň nedá úver/hypotéku. List vlastníctva z katastrálneho úradu je dokladom preukazujúcim vlastnícke právo k nehnuteľnostiam už stovky rokov v celom civilizovanom svete a žiaden iný výklad vlastníckeho práva k bytu v právnom štáte neobstojí. V členskom štáte EU nemôže byť v trhovej hodnote 110 tisíc eur scudziť dedičom Spoločenstvo Vlastníkov Bytov kvôli pohľadávke 2 000 eur a predat' ho na dražbe za 70 tisíc eur nejakému známemu, zatiaľ čo zákon zabraňuje predat' byt počas dedičského konania dedičom samým za normálnu trhovú cenu.“.

4. Na základe uvedeného sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/227/2017-155 z 26. októbra 2017 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/227/2017-155 z 26. októbra 2017 súd zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] na účet jeho právneho zástupcu do 10 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia...

Z dôvodov zabezpečenia bytu poručiťľa a zabráneniu jeho dražbe pred tým než vlastnícke právo k bytu nadobudnú dedičia alebo jeden z nich, Sťažovateľ žiada Ústavný súd Slovenskej republiky, v zmysle § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, Čl. 19 Nariadenia EU č. 650/2012, a § 179 a násl. Civilného Mimosporového Poriadku, aby do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vydal nasledovné dočasné zabezpečovacie opatrenie:

Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9Co/227/2017 (alebo Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/34/2017) je povinný vydať neodkladné opatrenie na zabránenie dražby bytu po poručiťľovi [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ], a to až do právoplatného rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ].“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa

vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

8. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu

zomr. [REDACTED], a to do času, pokiaľ vlastnícke právo k bytu nenadobudne vlastník, ktorého určí súd v uznesení o dedičstve dôvodiac, že žalobca je účastníkom dedičského konania po svojom otcovi [REDACTED], konanie ktoré ešte nie je doposiaľ právoplatne skončené a súčasťou dedičstva po poručiteľovi je aj byt, o ktorého návrh na dražbu ide. Dňa 24. 05. 2017 [REDACTED] správca bytového domu na ulici [REDACTED], zaslal žalobcovi e-mail, v ktorom oznámil, že za účelom vymáhania pohľadávky žalovaného 2./ vo výške 3.330,40€, oslovil dražobnú spoločnosť [REDACTED] za účelom uspokojenia pohľadávky, ktorú chce získať výťažkom z predaja bytu.

5. Súd prvej inštancie návrh na neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalovanému 1./ zamietol z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 1./ keďže žalobca z hľadiska ním tvrdených skutkových okolností podstatných pre nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázal existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným 1./, so záverom ktorým odvolací súd plne súhlasí. Pri skúmaní predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je potrebné preskúmať existenciu a prípadnú povahu právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 1./ a zohľadniť účinky, ktoré by neodkladné opatrenie mohlo mať na žalovaného 1./, ktorému má byť uložená povinnosť zdržať sa návrhu na dražbu bytu. Žalobca musí osvedčiť, že mu patrí právo, ktorého ochrany sa domáha a že je odôvodnené uložiť žalovanému 1./ povinnosti v súvislosti s ochranou jeho práv, okolnosť ktorú žalobca neosvedčil. Odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie zastáva názor, že medzi žalobcom a žalovaným 1./ neexistuje žiaden priamy právny vzťah. Navyiac, z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani z priložených dôkazov nevyplýva, že žalovaný 1./ by v súvislosti s podaním návrhu na dražbu podnikal akékoľvek kroky. Keďže neodkladné opatrenie nemožno nariadiť, keď je ohrozenie práv žalobcu iba domnelé, bez osvedčenia akýchkoľvek objektívnych skutočností, ktoré by domnienku žalobcu potvrdzovali, správne súd prvej inštancie návrh na neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalovanému 1./ z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie zamietol.

6. Pri vecnom prieskume správnosti napadnutého uznesenia vo vzťahu k žalovanému 2./ odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie prijal záver, že „žalobca a ostatní dedičia, ako potenciálni vlastníci bytu, neuhrádzajú platby do fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrady za plnenia v dome a namiesto nich tak robia ostatní spoluvlastníci bytového domu, nevidí dôvod, prečo by mal žalovanému 2./ zakázať výkon jeho zákonného

záložného práva k bytu na uspokojenie svojej pohľadávky“, záver ktorý žalobca nepovažuje za správny a úvahy na ktorých založil svoje rozhodnutie sú hypotetické, neopodstatnené a nesprávne.

7. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Občiansky zákonník vychádza pri úprave dedenia zo zásady univerzálnej sukcesie, t. j., že dedič vstupuje smrťou poručiteľa do jeho majetkovoprávných vzťahov v celej šírke a vo všetkých zložkách, tak ako do jeho práv a povinnosti. Žalobca nariadením neodkladného opatrenia sleduje ochranu svojich práv spočívajúcich v tom, že žiada súd aby zabezpečil nedotknuteľnosť vlastníckeho práva k bytu dedičom a to aj za situácie, kedy si nielen žalobca ako jeden z dedičov, ale žiaden dedič neplní svoje povinnosti vyplývajúce mu z dedičstva. Majetkové práva a takisto aj povinnosti smrťou poručiteľa nezanikajú, ale prechádzajú na dedičov okamihom smrti, čo vyplýva priamo zo znenia ust. § 460 Občianskeho zákonníka a iný výklad toto jednoznačné ustanovenie ani nepripúšťa. Žalobca argumentuje tým, že k výkonu záložného práva nie je možné pristúpiť, keďže nie je určený vlastník bytu na základe právoplatne skončeného dedičského konania, argumentácii ktorej nie je možné prisvedčiť práve vzhľadom na vyššie uvedenú zásadu nadobudnutia dedičstva. Danú problematiku riešil aj NS ČR v rozsudku z 27. februára 2001 sp. zn. 22Cdo 2563/99 ktorého práva veta znie: „K prechodu poručiťom zanechaného majetku dochádza bezprostredne okamihom smrti a nadobudnutie vlastníckeho práva dedičstvom nie je podmienené rozhodnutím súdu, ktorým potvrdzuje nadobudnutie dedičstva“, záver ktorý je plne aplikovateľný aj na území Slovenskej republiky, keďže ustanovenie § 460 Občianskeho zákonníka bolo do 31. 12. 2013 v Českej a Slovenskej republike totožné. Ak poručiť zanechal viac dedičov, sú v období od smrti poručiťa až do vyporiadania dedičstva právoplatným rozhodnutím súdu považovaní za spoluvlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich o dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne (rozsudok NS SR z 31. júla 2012 sp. zn. 3 Cdo 197/2010). Vzhľadom na uvedené sú právne irelevantné námietky žalobcu uplatnené v odvolaní, že žiaden z dedičov doposiaľ nenadobudol vlastnícke právo k bytu, okolnosť ktorá bráni žalovanému 2./ realizovať záložné právo, čo viedlo odvolací súd k potvrdeniu napadnutého uznesenia v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. v dôsledku jeho vecnej správnosti.»

12. Okresný súd v uznesení č. k. 6 C 34/2017-81 zo 14. septembra 2017 v podstatnom uviedol:

„4. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP, uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého zabezpečovacieho opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi zabezpečovacie opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietne.

11. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, Na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa domu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva a na zabezpečenie pohľadávok vzniknutých z právnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome, vzniká zo zákona k bytu alebo k nebytovému priestoru v dome záložné právo v prospech spoločenstva; ak sa spoločenstvo nezriaďuje, vzniká zo zákona záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Vznik a zánik záložného práva sa zapíše do katastra nehnuteľností

12. Podľa § 19 ods. 1 písm. k) zák. č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, dražobník je povinný upustiť od dražby najneskôr do jej začatia, ak je navrhovateľom dražby záložný veriteľ a dlžník alebo vlastník predmetu dražby pred dražbou zloží dražobníkovi na účely splnenia dlhu sumu rovnajúcu sa pohľadávke s príslušenstvom vrátane nákladov dražby v rozsahu, v akom je povinný ich znášať; dražobník je oprávnený prijať plnenie popri veriteľovi.

13. Súd posúdil návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj ním predložené listinné dôkazy a dospel k záveru, že tomuto návrhu nemožno vyhovieť.

14. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). Preto sa súd vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré existovali v danom čase použiteľného práva.

15. Žalobca iba tvrdil, no nijakým spôsobom nepreukázal, že žalovaný 1.) vykonáva záložné právo dobrovoľnou dražbou nehnuteľnosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1.) preto z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného 1.) zamietol. Žalobca nijako nepreukázal právny vzťah medzi ním a žalovaným 1.).

16. Voči žalovanému 2.) súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že žalobca neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pohľadávka žalovaného 2.), ktorá vznikla po smrti otca žalobcu, nemôže byť predmetom dedičstva (rozhodnutie NSSR sp. zn. 6 M Cdo 12/2011 zo dňa 08. 08. 2012) a z toho dôvodu si ju žalovaný 2.) ani nemôže uplatniť v dedičskom konaní. V zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. zákonné záložné právo, je pohľadávka žalovaného 2.) zabezpečená záložným právom k bytu v prospech žalovaného 2.). Pokiaľ žalobca a ostatní dedičia, ako potenciálni vlastníci bytu, neuhrádzajú platby do fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrady za plnenia v dome a namiesto nich tak robia ostatní spoluvlastníci bytového domu, súd nevidí dôvod, prečo by mal žalovanému 2.) zakázať výkon jeho zákonného záložného práva k bytu na uspokojenie svojej pohľadávky.

17. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že žalobcovi ako jednému z dedičov nič nebráni v tom, aby dobrovoľne uhradil pohľadávku žalovaného 2.) a zabránil tak dražbe bytu. “

13. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako EŠLP pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998), vrátane povinnosti súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

14. Inými slovami, z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 dohovoru. Naopak, ak všeobecný súd rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, nepatrí do právomoci ústavného súdu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov, resp. posudzovanie skutkového stavu ako správne zisteného všeobecným súdom.

15. Všeobecný súd by teda nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 dohovoru. „Je teda nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému [(II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07), II. ÚS 200/09).“ (Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Doc. JUDr. Ján Drgonec, DrSc., 2015, C. H. BECK, s. 865)].

16.1 Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v spojení s dôvodmi vyplývajúcimi z rozhodnutia okresného súdu, pozn.) vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah konštatuje, že krajský súd ako súd odvolací konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto

aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd vo svojom napadnutom rozhodnutí primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené tvrdenia a námietky, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy opierajúc sa o skutkové zistenia z nich odvodené právne závery. Vzhľadom na podrobnú a precíznu právnu argumentáciu, ktorá vyčerpávajúcim spôsobom obsiahla právnu podstatu predmetnej právnej veci sťažovateľa s odkazmi aj na príslušnú právnu úpravu, nie je potrebné z pohľadu ústavného súdu uvádzať ďalšie podporné/vysvetľujúce argumenty.

16.2 Na zvýraznenie správnosti ústavný súd poukazuje na znenie viacerých ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“). Podľa § 1 ods. 1 katastrálneho zákona kataster nehnuteľností je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej päť rokov.

Zo znenia § 28 ods. 1 katastrálneho zákona vyplýva, že práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 28 ods. 2 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 28 ods. 3 katastrálneho zákona právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu o jeho povolení. Naproti tomu podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu... práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom... sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín

a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

16.3 Z uvedeného je zrejmé, že práva k predmetnej nehnuteľnosti budú/môžu byť sťažovateľovi ako dedičovi po poručiteľovi priznané buď osvedčením o dedičstve, ktoré vydá súdom poverený notár, alebo rozhodnutím súdu vydaným v konaní o dedičstve. V každom prípade sa však práva k predmetnej nehnuteľnosti budú zapisovať do katastra nehnuteľností záznamom, a nie zápisom, pričom záznamu katastrálny zákon pripisuje deklaratórne účinky a zápisu konštitutívne účinky. V sťažovateľovom prípade to znamená, že v konaní o dedičstve bude iba potvrdená skutočnosť, že nadobudol dedičstvo ako dedič po poručiteľovi jeho smrťou, teda ku dňu jeho smrti, pričom účinky takéhoto rozhodnutia, či už notára, alebo súdu, majú deklaratórne, a nie konštitutívne účinky. V dôsledku uvedeného teda nie je možné akceptovať sťažovateľom predstretú argumentáciu v celom jej rozsahu (pozri bod 3).

17. Inými slovami, odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na súdnu ochranu (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05). Z judikatúry ústavného súdu teda vyplýva, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom ústavnej kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00), k čomu však v prípade sťažovateľa nedošlo. Navyše, ústavný súd zhodne s ESLP neskúma, či dôvody uvedené v rozhodnutí sú vecne správne (Van de Hurk c. Holandsko z 19. 4. 1994, séria A, č. 229, § 61, správa Európskej komisie pre ľudské práva vo veci Fouquet c. Francúzsko, recueil I/1996, s. 29), pretože je vecou ústavnej zodpovednosti celej sústavy všeobecných súdov, aby chránili zákonnosť spôsobom, ktorý je vecne správny, primerane odôvodnený a nie je arbitrárny. Všeobecné súdy totiž nie sú zodpovedné len za výklad a aplikáciu zákonov, ale sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd v zmysle čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy (I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01).

18. V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

19. Na podklade uvedených záverov ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017